

0000545693

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Karadeniz, ortalama derinliği 1300 m olan ve 420 bin km² alanı kaplayan yarı kapalı, bir iç denizdir. En derin yeri 2212 metre olan Karadeniz'in toplam hacmi 537 bin km³ tür. Karadeniz, kuzeyde Azak denizi, güneyde ise Akdeniz ile bağlantılı bir denizdir. Boğazlar vasıtası ile Akdeniz'in tuzlu suyu alt akıntı yolu ile Karadeniz'e girerken, yüzey akıntısı ile Karadeniz suları Akdeniz'e ulaşmaktadır. Karadeniz'in diğer denizlerden en önemli farkı ise su kütlesinin yaklaşık %90'ını oluşturan ve 200 metre derinlikten 2000 metreye kadar inen oksijensiz, hidrojen sülfürlü su bulundurmasıdır. Karadeniz kendi alanının yaklaşık 5 katı büyüklüğünde (yaklaşık 2.2 milyon km²) bir havzanın etkisi taşınmaktadır.

Su kaynaklarını nehirler, göller ve denizler olarak sınıflandırdığımızda kirleticilerin taşındığı son nokta genel olarak denizlerimiz olmaktadır. Ülkemizin üç tarafının denizlerle çevrili olduğu düşünüldüğünde deniz kirliliğinin önemi daha iyi anlaşılmaktadır. Deniz kirliliğini oluşturan başlıca etkenler evsel ve endüstriyel atıkların arıtılmadan denize verilmesi, tarımsal üretimin yapıldığı sahalardan geçen nehirler tarafından taşınan tarımsal atıklar ve deniz kazaları sonucunda oluşan petrol türevi kirleticilerdir. Karadeniz de tüm bu sebeplerden etkilenmiş ve bugün geline nokta Karadeniz'de yaşanan kirlilik Karadeniz'i tehdit etmektedir.

Karadeniz'in böylesi bir öneme sahip olması Karadeniz'de yaşanan en büyük sorun olarak kirliliğin de sonuçlarından herkesin etkilenmesine sebep olmaktadır. Özellikle kirlenme sorunları açısından Karadeniz'e kıyısı olan devletlerle birlikte, yirmi iki devleti, on üç başkenti ve yüz altmış milyon insanı ilgilendirmektedir.

Karadeniz çevre sorunları, Karadeniz'in ekolojik sistemi, biyoçeşitliliği yanında, balıkçılık ve turizm gibi sektörleri olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Tüm bu çevresel sorunlar kıyıda devletlerde sosyal ve ekonomik doku üzerinde de onarılması giderek güçleşen sorunlara yol açmaktadır. Karadeniz'de yıllık akarsu deşarjı 350.000 m³ iken, Karadeniz'den 6 kat daha büyük olan Akdeniz'de bu miktar 121.200 m³ tür. Karadeniz'in kendisinden 6 kat daha büyük yüzey alanına ve 7 kat fazla su hacmine sahip Akdeniz ile kıyaslandığında yıllık kirletici yük bakımından beş kat daha fazla kirlendiği belirtilmektedir.

Tatlı su girdisinin fazla olması nedeniyle azot ve fosfor bakımından zengin olan Karadeniz'de ötrofikasyon tehlikesi ekosistemi tehdit etmektedir. Nehirlerle denize taşınan azot ve fosfor miktarı 1980-2000 yılları arasında önemli oranda artmıştır. Bunun sonucunda, balık türlerini azaltan ve bazı türlerin yumurtlama alanlarını tahrip eden sınırlar ötesi olumsuz etkiler oluşmaktadır.

Çevre kirliliği ve aşırı avcılık nedeniyle balık stoklarının yıpratılması ve doğal dengenin bozulması, denizdeki biyolojik çeşitliliğin azalması yanında balık stoklarında belirgin bir düşüşe sebep olmuştur. Karadeniz'deki kirliliğin esas olarak denize dökülen nehir sularından kaynaklanmaktadır.

"Karadeniz'de Çevresel İzlemeyi İyileştirme: Seçilmiş Önlemler" projesinin Ortak Karadeniz İzleme Sonuçlarına göre Karadeniz'de bulunan deniz çöpünün yüzde 83'ü plastiktir. Büyük nehirlerden denize saatte 6 ila 50 adet çöp girmektedir. Karadeniz'deki deniz çöplerinin miktarı, Akdeniz'dekinin neredeyse iki katıdır. Kalıcı organik kirleticiler, metaller, böcek ilaçları, biyositler, ilaçlar, alev geciktiriciler, endüstriyel kirleticiler ve kişisel bakım ürünleri dahil olmak üzere deniz ekosistemi ve insan sağlığı için tehlikeli 124 kimyasal madde tespit edilmiştir.

0000545693

Karadeniz'de yaşanan kirlilik ve bu kirliliğin sebeplerinin araştırılması, kirliliğin ö
için Karadeniz'e kıyısı olan devletlerle gereken işbirliğinin yapılması ve gereken her türlü
önlemin alınması ve yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla Anayasa'nın 98. TBMM
İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

KADİM DURMAZ
Tokat Milletvekili
İdare Amiri

Hüseyin Yıldız
Aydın Mv.

Gülizar BİÇER KARACA
Denizli Milletvekili

Gamze Aksoy İlgeri
İstanbul Mv.

Gamze TASCİER
Ankara Mv.

A. Tuncay ÖZKAN
İzmir Mv.

Mehmet TANAL
İS. Mv.

Suzen Sami
Hancı Mv.

Seyit TERUN
Ordu Mv.

ONURSAL ADIGÜZEL
İst. Mv.

Dr. Sibel ÖZDEMİR
İstanbul Mv.

Ayhan BARİŞ
İdare

İnter Kaplan
Garter Mv.

Cander Yöcer
Tekirdağ Mv.

Utku Gökçöner
Eskişehir Mv.

Orhan SARIBAC
Düzce Mv.

M. Bakan
Munet BAKAN
İzmir Mv.

U. İm. Kadir Özyazır
Mv.

Süleyman Barışıl
Aydın Milletvekili

Dr. İlhan Özyazır
Tekirdağ Mv.

